

Rannsóknir RNU miða að því að leiða í ljós orsakir umferðarslyss til að koma í veg fyrir að sams konar umferðarslys verði aftur. Markmið nefndarinnar er ekki að skipta sök heldur stuðla að auknu öryggi í umferðinni.

Banaslys 23. ágúst 2010

Vegamót Þjóðvegur 1 og Hafnarvegur
Hliðarárekstur tveggja bifreiða
Látinn 81 ára karlmaður

Lýsing á slysi

Slysið varð með þeim hætti að tvö ökutæki rákust saman á vegamótum Hafnarvegur (99) og Hringvegurinnar. Toyota jeppabifreið, með hestakerru í eftirdragi með einum hesti í, var ekið norður Hafnarveg að vegamótunum. Ökumaður jeppans var á leið vestur áleiðis til Reykjavíkur og var einn á ferð með einn hest í kerrunni. Annari bifreið, Kia Sportage, var ekið vestur Hringveginn að vegamótunum og beygt til vinstri inn á Hafnarveg beint í veg fyrir Toyota bifreiðina. Biðskylda er á vegamótunum fyrir umferð sem kemur akandi að austan (akstursleið Kia bifreiðarinnar). Auk ökumanns var farþegi í framsæti Kia bifreiðarinnar.

Loftmynd af vegamótunum. Mynd fengin úr kortavefsjá Loftmyndar ehf.

För á vettvangi sýndu að Toyota bifreiðinni var hemlað og sveigt til vinstri áður en árekstur varð. Hægra framhorn Toyotunnar lenti á vinstri hlið Kia bifreiðarinnar og varð nokkur aflögun á vinstri hlið Kia bifreiðarinnar. Ekki var að sjá að ökumaður Kia bifreiðarinnar hefði gert tilraun til að hindra að árekstur yrði. Báðar bifreiðarnar stöðvuðust nokkrum metrum frá

Veður:

Engin ofankoma, meðal vindur og bjart.

Vegur:

Þurt yfirborð.
Bundið slitlag.
Hámarkshraði 90 km/klst.
Meðaltalsumferð á sólahring um vegamótin er u.þ.b. 1000 ökutæki.

Tími sólarhrings:

Dagur.

Ökutæki:

Kia Sportage og Toyota Land Cruiser með eftirvagn.

árekstrarstað. Mikill þyngdarmunur er á bifreiðunum. Toyota jeppinn, með hestakerru og einum hesti, vegur rúm fjögur tonn en Kia bifreiðin er skráð um 1500 kg að eiginþyngd. Að auki er Toyota jeppinn hærri en Kian þ.a.l. var ákoma á hlið Kia bifreiðarinnar fyrir ofan síslalista. Af þessum sökum varð aflögun inn í vinstri hlið bifreiðarinnar talsverð. Bílstjórar og farþegi voru spenntir í öryggisbelti.

Báðir ökumennirnir og farþegi í Kia bifreiðinni voru með meðvitund og ekki sjáanlegir miklir áverkar. Fljótlega kom þó í ljós að ökumaður Kia bifreiðarinnar var mikið slasaður og var hann sendur með sjúkraflugi á Landspítalann. Ökumaðurinn lést af völdum fjöláverka tæpum mánuði síðar.

Við vegamótin er hvíldarplan fyrir ökumenn. Þar eru mörg stór upplýsingaskilti fyrir ferðamenn. Þegar slysið varð var vöruflutningabifreið staðsett á planinu. Upplýsingaskilti, önnur skilti og stór vöruflutningabifreið takmörkuðu útsýn ökumannanna.

Mynd tekin af hvíldarplaninu frá þjóðvegnum rétt áður en komið er inn á vegamótin.

Kia bifreiðin var skoðuð af bifvélavirkja. Ekkert kom fram við þá skoðun sem skýrir orsök slyssins. Bifreiðin var útbúin með tveimur öryggispúðum fyrir framanákeyrslu. Annar var í stýri og hinn fyrir framan farþega í framsæti, þeir sprungu ekki út í slysinu enda um hliðarárekstur að ræða. Bifreiðin var ekki útbúin öryggispúðum í hlið.

Út frá hemlaförum Toyota bifreiðarinnar var hægt að áætla hraða hennar fyrir áreksturinn. Reiknaður hraði fyrir slysið var um 60 km/klst. Ber þetta saman við frásögn vitnis og samræmist við ummerki á vettvangi.

Ekki var gerð áfengis- og lyfjarannsókn á ökumönnunum.

Orsakagreining

- Ökumaður Kia bifreiðarinnar virti ekki biðskyldu og ók í veg fyrir Toyota bifreiðina.
- Skilti og vöruflutningabifreið sem voru við gatnamótin skyggðu á útsýn ökumannanna.

Tillaga í öryggisátt

Við vegamótin eru mörg skilti, bæði upplýsingaskilti og umferðarmerki, flest stór. Eins er hvíldarplan við vegamótin og þá stundina er slysið varð, var þar staðsett vöruflutningabifreið. Hámarkhraði þarna er 90 km/klst. og umferð talsverð.

Mynd tekin af gatnamótunum, horft til vesturs.

Öll þessi skilti hindra útsýn og draga athygli ökumanna frá akstrinum. Mikilvægt er að sjónvegalengdir við vegamót séu nægjanlegar og ekkert trufla eða skyggi á útsýn, hvorki skilti né annar vegbúnaður. Rannsóknarnefnd umferðarslysa leggur til við veghaldara að endurskoða staðsetningu skilta og tryggja að útsýn sé góð.

Ábending

Slys eldri ökumanna á gatna- og vegamótum

Árið 2008 urðu þrjú banaslys þar sem ökumenn yfir sjötugt óku í veg fyrir bifreiðir á vega- eða gatnamótum líkt og gerðist í þessu slysi. Með aldrinum dregur úr viðbragðsflýti og hraðaskynjun en það eykur hættu á mistökum við akstur um vega- og gatnamót. Rannsóknir RNU benda eindregið til þess að til að fækka banaslysum eldri ökumanna í umferðinni þurfi að leggja áherslu á umfjöllun um þennan flokk slysa. Veikindi og lyfjanotkun þeim tengdum hefur stundum reynst einn orsakabátta þessara slysa auk annars. Rannsóknarnefnd umferðarslysa ítrekar fyrri ábendingar til Umferðarstofu og samgönguráðuneytisins að auka áróður meðal eldri ökumanna um alla áhættuþætti tengda akstri og bendir á varnaðarskýrslu um veikindi og ökuhæfni sem nefndin gaf út árið 2007.

11.7.2011

Rannsóknarnefnd umferðarslysa